

دائرة مخصوصه

در سعادتده باب عالی جوارزند

محل اداره :

مشرق و مغرب

۱۳۲۶

اخطار :

مسلكمزه موافق آثار جديده مع المنوئيه
قبول اولنور

درج ابدليني آثار اعاده اولنور

ديش، فلسفه، علوم، حقوق، ادبيات و سياستنامه رباطخانه كرك سياسي و كرك اجتماعي و مدني احوال و مشورته اسيريه و بحث ايدر و هفته ده بر نشر از انور.

آبونه بدلي

صاحب و مؤسسلری :

دوسعادتده نسخهي ۵۰ پاره در

ابوالعلا زين العابدين - ح . اشرف اديب

سنه لكي التي آيلني

ممالك عثمانيه	ايچون	۶۵	۳۵	غروش
روسيه	»	۶۰	۳۰	روبله
سائر ممالك اجنبيه	»	۱۷	۹	فرانق

تاريخ تأسيسی

۱۰ تموز ۳۲۴

قبرله دن مقوا بورو ايله كوندريليسه سنوي
۲۰ غروش فضله آلنير

عدد : ۱۰۵

۴ رمضان ۳۲۸ پنجشنبه ۲۶ اغستوس ۳۲۶

بشنجي جلد

رسول اکرم «صلعم» حضرت تری قبل النبوه سن مبارکری متری اولدجه بر طاقم آرامسزلقله مبتلی اولمشلرمش . بونک ده سبی چونکه کندیلری پراتیک دکلمش ، اعتدال دملری یوق ایش ... همده منحصرأ حال حاضری نظر دقه آمازلر ، وظائف حیاتیہ ایفاسنه مناسب گلرلمش . بوقیلدن یکدیگرینه مبین بر طاقم شیلر دها درمیان اولیور . عجبا اول حضرتہ عزو اولنان آرامسزلقله نهدن عبارت اولیور ، «منحصرأ حال حاضری مشمول نظر دقت» فقره سنک مدلولی اولان فکر استقبال ، تدقیق مآل احوال هانکی جهاته معطوف بولنیور .

اگر مقدمه مزده توضیح اولدینی اوزره او ائساده قومنک ، بلکه بوتون جهان خالقنک احوال ضلالت اشتالی مشاهده ایله متأثر اولق ، اصلاح احوال عالم ، تأمین استقبال ائم حقنده چاره لر دوشونمک سلامت عمومیہ اسبابی تحری وملاحظه دن طولانی راحت وحضورلری منسلب بولمق [۱] کی نفس الامر موافق افکار وملاحظات سنده دن عبارت قلته حق اولورسه بونوع آرامسزلق شان والای رسالتینا هیده سزاوار تقدیر وتخیل اولان کالات قدسیه جمله سندن اولدینی حالده هانکی فلسفیه بناء استخفاف وازدرایه جرم ایدیورلر ؟

یوق ! اگر باشقه درلو ملاحظه لر ، ناسزا دوشونجه لر واندیشه لر دیمک ایسته یورلرسه بویله مهم کلمه یوب تعیین اولمق اقتضا ایدردی . فقط اوتهدنبری کورولدیکی وجهله بو متجاسرلرک دلیل وبرهانه مستند جدی سوزلر وعقل ومنطقه مطابق بحثلر ایله ایشی یوقدر . بوتون آرزو وامللری جاھلرک معدہ سنی بولاندیره حق ، کندیلری کی حاذق ! کینن سفیھلرک اوھامنی قابارتہ حق افسانہ لر ، فسونکارانه فتنلر یوورلامقدن عبارت اولدینی محتاج تکرار دکدر .

« حتی مرسلیتدن صو کرا دین ایله هیچ مناسبتی اولمیان هر ایشه » تفریع سخافت بدیدی ده اغالیط غامیانه جمله . سندن اولدینی وارسته تذکاردن . اول « هر ایشه ارقاداشلری طرفندن صوقولمه کندیسنی ترک ایتدی » عبارہ سنده کی هجنت افاده ، رکاکت ترکیب قارشوشونده انسان کولمه مک ایچون نفسنی پک کوچ ضبط ایدہ بیلیر . ذاتاً قوجه کتابک هانکی یرنده بر حسن افاده ، یاخود بر حس احترام کورولدیکی واردر . بز بو جهتی خارج ازصدد عد ایتمکده یز . « کل انا ینضج بما فیہ » .

تایاً دین ایله هیچ مناسبتی اولمیان ایشلرک ماصدق علیھنی تعیین ایتک امکانشدر . اسلامیتک اجمالاً اولسون حقیقتنه آکاہ بولنان کیمسه احکام جلیله سنک کافہ امور دنیا وعقبایله مناسبت وارتباطی اولدینی ممکن دکل انکار ایدہ یز . بو حالده دین ایله مناسبتی اولمیان ایشلری نه یه حمل ایدہ بیلیرسکنز ؟ بر کره تجارت وزراعت وسائر

[۱] رسول اکرم ائندیمزک بوجھندن طولانی اقتحام بیوردقلری اوزونی واندیشه لرک وحی ربانی وتیسیر سبحانی سایه سنده دفع وازاله قلنمش اولسنه استعین بالله (ووضعا عنک ووزک الدی انقض ظھرک ورفعناک ذکرک) نظم شریفیله اشارت بیورلشددر .

قلبلرنده مرض وار ایدی ، کندیلرینه رسول نذیر کلدکدن صکره نفسلرنده بر صارصتی حس ایشلرک ایدن حیت جاھلیہ انلری ائم وعدوانه سوق ایلدیکندن ایمان وقرآندن ابا ایتدیلر وبناء علیہ رسولک کتوردیکی شعاع نور انلرک کوزلرنده عمی وخسته لکاری اوزرینه خسته لک اولدی . بونلر عقیده لرینک تزلزلندن ودرولرینک اضطرابندن طولانی مؤلم امراض ایچنده بولندقدن بشقه کندیلری سبیلہ بوندن صکره دخی بو امراضک فوقنده اوله رق کندیلری ایچون عذاب الیم واردر . دینورکه عذاب ایچون کفرک جزاسی قلنمدی ده کذبہ جزا اوله رق کوسترلدی ؟ جواباً دیرزکه کفر بو نوع کذبده داخلدر . تعبیرده لفظ کذبک اختیار ایدلسی . کذبک فظاعتی وعظیم بر جرم اولدینی وکفر بونک مشتملاتندن بولندینی بیسان ایله کذبدن تحذیر ایچونددر . بونکچوندکرکه قرآن کذبدن پک شدتلی تحذیر ایش وکذبدن طولانی پک فنا وعیدلر ایشدر . هانکی قومده کذب فاش اولورسه انلر ایچنده هر جریمه وکیره فاش اولور ، زیرا کذب دنائت نفسدن ، ضعف حیا ومروتدن نشأت ایدر ؛ بو صفتده اولانلر ایسه ایتدک فنانق براقمازلر ، مکرکه عجزلرندن ناشی فنانق ایدہ یز اولسونلر . نعوذ بالله تعالی — ع .

برکت زاده اسماعیل حق

مقاله سالفه نک دردنجی صحیفه سندن برنجی ستوننده [اولدینی نمایان اولور] جمله سی [اولدینی زمان نمایان اولور] صورتنده و ذکر اولان صحیفه نک ایکنجی ستوننده [جزاسی] لفظی [جزاسنی] شکلنده دیزلمش اولدینندن تصحیح ایدیلور .

تاریخ اسلامیت

نام مستعار بده دوقنور « روزی » نک ترکیبہ مترجم رساله

قارشنی ربه

۲۸

« بوازواج واسطه سیله معیشتک ازیمی اندیشه لرندن قورتولان محمد « ص . ع » سنا ترقی ایتدکجه بو آرام ورفاه مادی به مقابل دیگر آرامسزلقلرک طعمه سی اولدی . برچوق جهتلرجه محمد « ص . ع » وطنداشلرندن فرقی ایدی . اولره بکزه مزیدی . اولر کی پراتیک دکلدی . اعتدال دمله هرشیئی حساب ایدہ مزیدی . کندیسنی اویله شن وتوانا ومنحصرأ حال حاضری مشمول نظر دقت ایدر آدم دکلدی . بالعکس حیاتک علی العاده وظائفنی ایفایه مناسب کله یوردی . حتی مرسلیتدن صو کرا دین ایله هیچ مناسبتی اولمیان هر ایشه ارقاداشلری طرفلرندن صوقولمه کندیسنی ترک ایتدی . عربلر آره سده نادر اوله رق بو برخیاالات اندود ایدی »

اشبو نقراتک کافه سی آھنکسز ، ارتباطسز ، معناسز ، مناسبتسز صاحبه صابان یاورلر ، هذیان محموم اطلاقه شایان الک عادی ومستکره هرزم لردن عبارت اولدینی میدانددر . ایچلرنده مقابله دکر بر حکم ، بر نقطه یوقدر . فقط محضا اذهان قاصردیه رعایه بو مقوله هذیاناته قارشنی ده بر قاج سوزسویله مکہ مجبور اولیورز . قارئین کرامتک بوندن طولانی بزی معذور کوره جکالرینی امیدوارز .

فقط بغایه الله رسول اکرم که نه کندیلرینه برخسته لق عارض اولمش، نه ده هونکور هونکور اغلادقلری کورولمش در. بوفقرملرک بهتان عظیم ترویجی ایچون اختراع ایدلمش ا کذبیه لر جمله سندن اولدینی هویدادر. نصل که بوتون حقائق اشیا فوقنده برحقیقت باهره اولان دین مبین اسلامک آثار ومفاخری کوزلری ایچنه کیرمکده اولدینی حالده، بوحیاسنر مسکینلر حالا خیاله مالکیت وخیالات اندود فکرلر تعبیرلرینی فیلاتوب طوربیورلر، کونشی بالحقله صیوایه بیلیرز ادعاسنده بولنیورلر. آرنق بودرجه بیادراک وبی انصاف اولان کسان حقلرنده قبل النبوه زمانه عائد یالانلر احدائندن چکینه جک بر جهت تصور اولنه بیلیرمی؟

«ا کثریا تکرار اولدینی کی عالی اولان شی ایله دکل. چونکه اونک حقیقه» بویوک اولان شی حقلنده بر فکری یوقدی. فقط احتشام بلاغت ایله جذب اولدینی حس ایدیوردی»

بوسوزی صرف ایتیمکه مدار اوله جق جرئت وجهالتک تقدیر درکاتی خصوصنی قارئینه ترک ایدیورم. شمدی به قدر بن بومرتبه بلاهتکارانه جرئت وسفیهانه جهالت کورمدم.

اولدجه شهرت شمار برمتفنن دکل! بلکه فی الجمله ادراک واذعانی حائر بولنان برشخص بیله قوجه برقومه، برعظیم ملتته متبوع اولان برذات حقلنده اونک بویوک برشی خصوصنده فکری یوقدی، کوکای عالی شیلر ایله اشتغال ایتزدی دیکه حیا ایدر، هیچ اولمازسه کندی وقار وحیثیتی وقایه املیه کین وغرضنی کتمه چالشیر، بونلر کی آچیقندن آچیغه تجاوزدن چکنیر.

بوحیاسنرلر ایسه بوتون انبیای عظام ایچنده احراز شان وتقدیر ایتمش، بشر وتأسیس بیوردینی شرع منورلریله یریوزندن ظلام جهل ووخشی قالدیرمش اولدینی الجمله کائناتجه معلوم ومحقق اولان نبی ذیشان (علیه صلوات الرحمن) افندیمرک شان والارنده بومقوله سوزلری صرف ایدیورلر.

بنابرین بووقاحتک تعین مرتبه سنده عاجز قالیرسه م استغراب ایدلمز ظن ایدرم بیله مهیز که بوکروه نظرنده عالی فکر، بویوک دوشونجه نصل اولورمش. بالاده سرد ایتدیکمز اصلاح عمومی چاره سنی تحری، استقبال عالم سلامتی ملاحظه قدر مهم ومقدس، عالی ومعظم فکرلر اولورمی؟

بونلرده براز اذعان ووقوف اولسهیدی بوطاقم افکار مقدسه وعالیه بی تقدیر وتسلیمدن عاجز قالمالردی.

مع مافیه (دوزی) نک بوندن صو کرا کله جک» بوسجیه ده اولانلر افکار دینییه سهولته میال اولورلر، «مسائل دینییه اوزرینه مباحثه ایتیمکی سهوردی»، «وحدانیت حقلنده کی فکرلرینی اصنامک موجودیتیه تالیف ایدم دیکسندن اولنری انکاره واردی» سوزلریله ده اول حضرتک قبل النبوه افکار دینییه حائر اولدینی حتی بوسایه ده وحدانیت الهیه بی تیقله عبادت اصنامک بطالاتی جازم بولندینی اعتراف اولنقده در.

کندیسنی بوحقیقته موصل اولان فکر جلیل، نظر صحیح ده

اسباب عادیه معیشت ایله اشتغال دیمک اولیه جی بدیهیدر. چونکه صاحب شرع کزین، اشرف واکم، مرسلین افندیمر حضرتلری بومقوله اشتغالاتک مشروعتی، ممدوحیتی بیان وهر برینک حدود واحکامنی اعلان بیورهرق (اتم اعلم بامردنیاکم) مثلاً واحادیث شریفه ایله کیفیت اعطایسنده امتنی سربست براقش، منع ومداخله ده بولناملر در.

بر دین که کسب حلالی کافه مکفین اوزرینه فرض قیلاروانسانه کندی سمیندن باشقه ثمره بخش برشی اولمادیغنی اعلان ایدر، امور دنیویه نک مهمل براقلمسده مساعد اولورمی؟

محافظه حقوق ملت وتنفيذ احکام شریعت ایچون امر ضروری اولان حرب وصالح اعلانی کی تقریر امور سیاسیه وتدبیر مصالح عمومیه ده حمل اولنه ماز. چونکه بو طاقم مهم امورک تمثیت وانفاذی هر دین وملتک مرجعه، سالکانک متبوع اعظمه عائد بولندینی غیر قابل انکاردر. بناءً علیه اونک طرفندن وضع وتأسیس اولنان اصول وقوانین دائره سنده اربابی ایله استشاریه لزوم کوروله بیلیرسه ده اجرا سنده کندیسی تفرد ایتمکده در.

«والله سینه چکدیکی ظن اولنان مزاجی صو کدرجه عصبی ایدی. اکثر اوقاتده مغمو، متفکر وبی آرام ایدی. آز سوبلردی وبلا لزوم هیچ سوبله مزدی. کره رایجه لر کندیسی ایچون ناقابل تحمل ایدی. خسته اولدینی وقت آغلاردی. جوجق کی هونکور، هونکور آغلاردی وبونکله برابر حدید برخیه مالکدی»

ترجمه احوال علیه لرینی اصلاً بیلیمین، حتی اسم یا کنی بیله طوغرو املا ایله یازمغه مقتدر اوله میان کرک مؤلف وکرک مترجم طرفندن مادر پاکیزه کوهر سیدالانبایه عزو اولنان عصیلتک وسیله ترویج مفسدت اولور املیه تعمداً ایقاع ایدلمش بر مکیدت وملعت اولدینی بالمناصبه مقالات سالفه نک برنده افاده قلمشیدی. ایشته بوراده صلیعه مفسدتکارانه لری باش کوستردی.

رسول اکرم افندیمر حضرتلرینه وراثت صورتیه اسنادینه جرئت ایتدکلی عصیت دعواسنی ترویج ایچون اقتضا ایدن اماره وعلامتلی اختراع ایتمکده اولنر ایچون کوچ برشی دکلدر. خاطر لرینه کتیردکلی شیلری کاغد اوزرینه ترسیم ایدیورنجه کندی پیورلری نظرنده تاریخ حقیقی شکانی آلیر کیدر. امارباب حقیقت طرفندن ردوتکذیب ایدیه جکلمش. اونک نه ایهیتی اوله بیلیر. (اذالم تستحی فاصنع بماشئت)

هر نبی ذیشانک قبل النبوه دخی اک بویوک حکمایه فائق صورته مفظور سجایای عالیه بولنه جی جهته سلطان انبیا افندیمرک بالاده افاد. قلنان احوال مؤسفه عمومیه ملابسه سیله تأثیر بیورملرینی وتفکر وتحزندن باشقه استیلای یأس ایله احیاناً آغلامش اولملرینی ده تسلیم ایده بیلیرز. نصل که بز که مزه لکدن تحاشی وروایح خیشنه دن تنف ایتیمکی ده مقتضای حکمت وموافق سلامت فطرت اعتقاد ایدره ز. بودوقتورلر اکرونک خلافتی ادعایه یلته نیرلرسه کندی مشرب ومزاجلرینی تعریفدن باشقه نه قرانه بیلیرلر؟

اك بويوك شى حقننده دكلى ايمش . واحد قهار اولان الله تعالادن دها بويوك كيم وارمش : برانسان نه قدر دينسز اولورسه اولسون حكمتدن، فلسفه دن براز خبردار بولنورسه دينك فوئدو منافعنى انكار ايدمهز كه دينه عائد اولان فكرلرى تحقير ايدمه بيلسون . ديمك اولوركه بوتون بوتون حقايقدن تعامى ايتكى ده شرط ايتمشلر .

(اخطار)

دقتور (دوزى) نك صوكر اكي سوزلرى قرينه عد اولنهرق يوقاريكي كلام سخيفى تحريف صورتيله اورتهيه چيقارلمشدر دينلمكه مساغ واردر . اصلنه واقف اولمايغمز جهتله بواختمالى بزده انكار ايتيورز .

چونكه آز چوق امثال واقرائى آره سنده حائز اعتبار اولان بر شخص بويكه واضح حقيقتلرى انكار، يكديكرينه مناقض سوزلر سرد واتيانه ابتدار ايله كنديسنى عالمه مسخره ايتك معقول دكلدر . مترجم بي وايه ايسه (افاده مترجم) عنوانى تحتنده درجندن تحاشى ايتديكي غايت متجاسرانه سوزلريله اعلان ايتمش اولدينى مسلك عاميانه سنه نظراً بودرلو تلييساتى ده مع الاقتضار ارتكاب ايدمه چك اقتدارى حائزدر . بوبابده ذره قدر اشتباه عارض اوله چق اولورسه عنوان مذكور مندرجاتى بردها كوزدن كچيرمه كه بك قولاي زائل اولور . آيتى ، حديثى تحريف ايدن كيمسه (دوزى) نك كلامنى تحريف ايدمه مزى ؟

« فقط احتشام بلاغت ايله جذب اولندينى حس ايديوردي »

ايشته برمعناسر سوز دها ! بر كيمسه نك نه حس ايتديكى بيلمك كنديسندن ايشتمكله اوله بيلير هانى بواذعايه دائر برروايت . برده اوزمان هنوز قرآن كريم نازل اولمش دكلدى كه بلاغتيله اول حضرتى جاذب اوله بيلسون . كنديلرى ايسه محافل بلغايه حضورى اعتياد ايتمش اولما دقلرى كچي اشعار و قصائد عربيه ايله ده اصلا اشتغال و ممارسه لرى اولما ديفنى بالاده ايضاح ايدلمشدر .

هنكام فترت و دور جاهليتده رسول اكرم حضرتلرينك عقل سليملىريله الهام خداى لم يزلندن باشقه رهبرلى يوق ايدى .

مناسترلى اسماعيل حقى

حسبحال

— ۱ —

سواستوپول مغلوبيتنك ايرتهسى كون، روسيه ده بويوك بر فعاليت تجدد پرورانه حكمفرمادر . اوتوز سنه در ، مملكتى دمير يومروغى آلتنده ازوب طوتان چار نيغولا ، محاربه اثناسنده اولمش ، يرينه حریت و اصلاحات طرفدارى صاييلان اوغلى آلکساندر كچمشدى . نيغولا اداره سنك اورتوب طوتدينى بك چوق سوء استعمالاتى ، مغلوبيت آچش ، ميدانه دو كمشدى .

اصلاحات دوره لرنده ايش آدملىر فعالاً اوغراشوب طوريركن،

احل قلم متصل يازى ايله مشغول اولورلر : مطبوعات آرتار ، كسب اهميت ايدر و چوق نشر اولنور . يازيچيلرك بياسه سى يوكسلور . روسلرده بويكه اولمشدى . روسلرك اك مشهور محررلرندن لف طولستوى ، « اقرار ذنوب » آدى رساله سنده ، اودورى شويكه آكلاتيور :

« هممز قانع ايدك كه بزه سويله مك ، دائماً سويله مك ، ممكن اولدينى قدر چوق ، ممكن اولدينى قدر عجله يازمق ، باصديرق لازمدر ، وبونلرك هپسى بشريت كخيرى ايچون لازمدر . وبيلكر جهلريمز ، بربريمزله غوغا ايدمرك ، بربريمزى بالانجى چيقارارق ، ديكر كيمسه لره اوكرتمك ايچون ، هيچ طورمه دن يازيوردي ، باصديريوردق . وهيج بر شيشى بيلمه ديكمزك ، خير نه در ، شر نه در ديه حياتك قويدينى اساده برسوا لك جوانى بيله بيلمه ديكمزك فرقنه وارميه رق ، وبربريمزى اصلا ديكله ميه رك ، يالكنز آراده صره ده بكاده مسامحه ايتسونلر ، نجي ده مدح ايتسونلر ، ديه مسامحه كارلق ومداحلق ايدمرك ، بعضاً ايسه ، بالعكس قارشيمزده كيلرى قيزديرارق ، طبقى تيمارخانه ده كى دليلر كچي ، هممز بردن باغروب چاغريوردق .

« بيلكرجه ايشجيلر ، بوتون قوتلرينى صرف ايدمرك ، كيجه يي كوندوزه قاتهرق ، ويره چاليشيورلر ، ميليونلرجه ككه لرى ديزيورلر ، باصيورلردى ؛ بوسته بوياصيلمش كاغلدى روسيه نك هر طرفنه طاغيديوردي ؛ بز دها زياده اوكرتميه چاليشيوردي ؛ فقط بوتون بيلدكاريمزى هر كسه بردرلو اوكرتوب بتيره ميوردق ، وبونك اوزرينه بزى آز دكليورلر ديه ده قيزيوردي .

« بوبك غريبدي ، لكن شمدى آكلايورم . بزم حقيقى وصميمى مقصديمز آنجق ممكن اولدينى قدر چوق باره و آلفيش قزانمقدي . بومقصده ايريشه بيلمك ايچون كتاب و جريده يازمقندن باشقه برايش بيلميوردي . و بناء عليه بونى ياييوردي . لكن بودرجه فائده سز برايش ايشله ديكمز حالده ، غايت اهميتلى آدملر اولديغمهز ، امنيت حاصل ايتمكلكمز ايچون ، فعاليتمزى حقلى كوسترجه چك محاكاته محتاجدق . وايشته بو شكچون ، شويكه برشى اويدورمشدق : نه كه موجوددر ، معقولدر موجود اولان هر شى تكمل ايدر . و هر شينك تكملى معارف واسطه سيلاه اولور . معارف ايسه كتابلرك ، غزته لرك انتشاريله اولچيلور . بزه باره ويريورلر ، بزه حرمت ايديورلر ، چونكه بز او كتابلرى ، او جريده لرى يازيورز . و بناء عليه بز اك فائده لى واك ابي آدملرز . »

بزده شمدى بردور اصلاحات كچيورز . بزده متصل سويليور ، يازيور ، غوغا ايديور ، آلفيشلاشيورز . لكن سويله دكلريمزدن ، يازدقلىمزدن كيمه نه فائده اوليور ؟

بن ، خير و شر نه در ؟ مسأله سيلاه اوغراشه چق قدر يوكسلردن اوچامام ؛ طولستويك اك ساده برسوال ديديكى بومسأله ، ياكليورسه م ، مسائل اخلاقيه نك تمليدر ؛ دينلرك ، فلسفه لرك اك بيوك مشغله سى بونك حليدر : شارعلر امر ونهى ايله خير و شرى تعين ايدر ، حكما